

Sygnatura akt VIII C 828/14

\$%\$VIII/C/828/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Martyniec

Protokolant: Kamila Wolejszo

po rozpoznaniu w dniu 04 kwietnia 2016 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa M. H.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. H. kwotę 28.000,00 zł (dwadzieścia tysięcy złotych zero groszy) wraz z ustawowymi odsetkami, a od 1 stycznia 2016 r. odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 25 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia) kwotę 4.333,86 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa i opłaty od pozwu, której nie miał obowiązku uiścić powód.

Sygn. akt VIII C 828/14

UZASADNIENIE

Powód M. H. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 10.000 złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 marca 2013 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenia na jego rzecz od strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Uzasadniając żądanie powód podał, że w dniu 11 kwietnia 2011 r. był uczestnikiem zdarzenia komunikacyjnego, którego sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej przez pozwanego. W wyniku zdarzenia powód doznał obrażeń ciała w postaci: skręcenia i naderwania odcinka szyjnego i lędźwiowego kręgosłupa, uszkodzenie prawego uda poprzez brak potencjału czuciowego nerwu skórno-bocznego uda po stronie prawej (całkowite uszkodzenie nerwu), uszkodzenia włókien czuciowych nerwu łokciowego (lewa ręka ma ograniczoną sprawność ruchową). Powód od czasu wypadku pozostawał pod stałą opieką lekarzy (...)S.A., m.in. specjalisty neurologa. Dolegliwości po wypadku komunikacyjnym nie ustąpiły. Powód w dalszym ciągu skarży się na bóle głowy, bóle kręgosłupa szyjnego, zawroty głowy i parestezje. Powód zmuszony był przyjmować leki przeciwbólowe, a także zgodnie z zaleceniami lekarzy korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych. U powoda pojawiła się również przeczulica odłokciowej strony palca IV i sąsiadującej części palca V (lewej ręki). Uniemożliwia to powodowi wykonywanie jego zawodu – nauczyciela muzyki. Spodziewany miesięczny dochód, który mógłby zostać uzyskany z podejmowanej przez powoda działalności wyniósłby około 3.600 zł miesięcznie. Powód od wypadku został pozbawiony stałego źródła dochodu.

Strona pozwana wypłaciła powodowi łącznie kwotę 7.000 zł tytułem zadośćuczynienia, która w żaden sposób nie czyni zadość krzywdzie, której doznał powód. Ponadto strona pozwana przypisała powodowi 3% uszczerbek na zdrowiu z powodu ograniczonej ruchomości kręgosłupa i zespołu korzeniowego szyjnego.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.417 zł, w tym 17 zł opłaty skarbowej.

W uzasadnieniu podniosła, że żądana przez powoda kwota w połączeniu z wypłaconym dotychczas zadośćuczynieniem stanowi rażąco wygórowaną kwotę. Wskazała, że wypłacona przez nią kwota zadośćuczynienia kompensuje w całości doznaną przez powoda krzywdę polegającą na cierpieniach fizycznych i psychicznych. Zarzuciła, że powód nie przedstawia żadnych dowodów na przeczulicę odłokciową i jej związek z wypadkiem, ani na skutek działania sprawcy niewielkiego urazu kręgosłupa z pozbawieniem powoda dochodów. Powód nie wykazał również, że posiada depresję powypadkową. Zakwestionowała także żądanie odsetek podnosząc, że spełniła swoje zobowiązania wobec powoda w terminach ustawowych.

Pismem procesowym z dnia 19 października 2015 r. (data nadania na pocztę) powód zmodyfikował powództwo rozszerzając je o kwotę 18.000 zł i wnosząc o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kwoty 28.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, z uwagi na jednoznaczne stwierdzenie u powoda trwałych uszczerbków na zdrowiu uniemożliwiających powodowi powrót do dawnej aktywności zawodowej jako nauczyciela muzyki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 kwietnia 2012 r. powód M. H. był uczestnikiem kolizji drogowej, w której pojazd kierowany przez powoda został uderzony z boku od strony kierowcy. Uderzenie było tak silne, że samochód został przerzucony na pas trawy, ściał lampę i przewrócił się na lewy bok. Powód miał zapięte pasy bezpieczeństwa.

Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych przez (...) S.A. w W..

okoliczności bezsporne

W wyniku zderzenia samochodów powodowi przygniotło lewą rękę, w rękę wbił się kawałek plastiku, powód uderzył się w biodro i w głowę. Pękł mu telefon i wbił się w biodro. Za jego samochodem jechała karetka pogotowia, której ratownicy udzielili mu na miejscu pomocy. Powód odmówił zabrania do szpitala, gdyż w samochodzie miał dużo ważnych rzeczy. W dniu zdarzenia wieczorem powód udał się na Pogotowie (...), gdzie nie udzielono mu pomocy, gdyż nie miał ubezpieczenia. Udał się prywatnie do neurologa i ortopedy w E.-M., gdzie lekarze zdecydowali o skierowaniu powoda do szpitala w trybie pilnym z powodu bólów. Powód nie trafił do szpitala. W badaniach RTG kręgosłupa nie ujawniono złamań. Pacjentowi zalecono noszenie kołnierza ortopedycznego oraz zażywanie środków przeciwbólowych.

dowód: - historia choroby, k. 15;

- skierowanie do szpitala, k. 50;

- przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 25 maja 2015 roku, protokół skrócony k. 225.

Powód nosił kołnierz usztywniający. Czuł się źle, był cały obolały. Brał środki przeciwbólowe – K. i maści. Pomagała mu osoba z rodziny, przychodziła na 2-3 godziny dziennie i zajmowała się praniem, gotowaniem. Po miesiącu czasu radził sobie już sam.

dowód: - - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 25 maja 2015 roku, protokół skrócony k. 225.

Powód leczyl się u neurologa i ortopedy. Skarżył się na bóle głowy, karku – nasilające się podczas ruchów, parestezje i przeczulicę odłokciowej strony palca IV i sąsiadującej części palca V, a także przeczulicę w okolicy przedniej powierzchni prawego uda. Odbył kilka cykli rehabilitacji. W dniu 13 grudnia 2012 r. miał wykonane badanie neurograficzne, w wyniku którego stwierdzono uszkodzenie włókien czuciowych nerwu łokciowego lewego i brak potencjałów czuciowych nerwu skórniego bocznego uda po stronie prawej – aksonalne uszkodzenie w/w nerwu.

dowód: - historia choroby, k. 15-21;

- zaświadczenie lekarskie, k. 40, 47;

- skierowania na zabiegi rehabilitacyjne, k. 41, 45, 46, 48, 49;

- wynik badania, k. 42-44;

- harmonogram zabiegów, k. 51-53;

- - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 25 maja 2015 roku, protokół skrócony k. 225.

Przed wypadkiem powód nie pracował. Trzy miesiące wcześniej przyjechał z Niemiec i zaczął organizować sobie życie w Polsce. Planował rozpocząć lekcje gry na instrumentach: gitarze i pianinie. Miał sześciu uczniów, z których rodzicami zawarł umowy z wynagrodzeniem miesięcznym po 600 zł. Nie rozpoczął lekcji, gdyż czekał aż zbierze 10 uczniów. Po wypadku nie mógł kontynuować tej pracy z uwagi na ból palców lewej ręki przy grze na gitarze i brak czucia przy grze na pianinie. Obecnie utrzymuje się robiąc tłumaczenia techniczne z języka niemieckiego.

dowód: - umowy, k. 54-59;

- zeznania świadka M. S., protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 grudnia 2014 r., protokół skrócony k. 133;

- przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 25 maja 2015 roku, protokół skrócony k. 225.

Przed wypadkiem powód był bardzo aktywny sportowo: biegał po 30 km tygodniowo, jeździł na rowerze, grał w siatkówkę, pływał. Z powodu wypadku musiał zrezygnować z tych aktywności i do chwili obecnej do nich nie wrócił. Przytył 11 kilogramów.

dowód: - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 25 maja 2015 roku, protokół skrócony k. 225.

Na skutek kolizji powód doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu więzadłowo-torebkowego i kręgosłupa lędźwiowego, urazu lewej ręki, urazu głowy, aksonalnego uszkodzenia części czuciowej nerwu łokciowego lewego oraz nerwu skórniego bocznego uda po stronie prawej. W okresie bezpośrednim od zdarzenia, który mógł trwać około dwóch miesięcy, występowało u powoda znaczne nasilenie dolegliwości bólowych. Doznane urazy do dnia dzisiejszego skutkują bólami i zawrotami głowy, bólami kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parastezjami kończyn górnych, szczególnie lewej, w zakresie unerwienia przez nerw łokciowy (palców IV i V) oraz kończyny dolnej prawej. Nasilenie tych dolegliwości występuje przy zmianach pogodowych, przy niewielkim wysiłku fizycznym, co zmusza do przyjmowania leków przeciwbólowych i utrudnia czynności życia codziennego i pracę zawodową. Przebyte urazy mogą doprowadzić do wcześniejszego rozwoju zmian zwyrodnieniowych. W przyszłości wskazana będzie kontynuacja leczenia usprawniającego. Przebyte urazy w sposób zasadniczy utrudniają, jeśli wręcz nie uniemożliwiają, wykonywanie zawodu nauczyciela muzyki. Powód doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia neurologicznego w wysokości 2% (pkt 94c – uraz kręgosłupa lędźwiowego), przy czym ocena uszczerbku na zdrowiu wynikającego z przebytego urazu ręki wymaga wykonania ponownego badania (...) oraz z punktu widzenia ortopedycznego w wysokości 6% (pkt 89a – 3%, 90a – 3%).

W wyniku wypadku komunikacyjnego u powoda wystąpiła ostra reakcja na stres oraz w konsekwencji rozwinęły się zaburzenia adaptacyjne trwające ponad 6 miesięcy. Zaburzenia te objawiały się głównie unikaniem sytuacji przypominającej zdarzenie, występowaniem lęków w sytuacjach przypominających zdarzenie, problemów ze spaniem. Skutkiem tego powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%.

dowód: - opinia biegłej J. W. (1), k. 135-141; 176-178.

- opinia biegłego M. J., k. 242-245, 276, 305-306;

- opinia biegłych T. G. i K. M., k. 201-208, 307-309.

Powód w dniu 12 marca 2015 r. poddał się kolejnemu badaniu (...), które wykazało: brak potencjałów czuciowych nerwu łokciowego lewego (w badaniu porównawczym z nerwem pośrodkowym, który wykazuje prawidłowe przewodnictwo), brak potencjału czuciowego nerwu skórno-bocznego uda prawego (po stronie lewej potencjał prawidłowy).

dowód: - wynik badania, k. 216.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidującego szkodę pozwany wypłacił powodowi zadośćuczynienie w kwocie 7.000 złotych.

Bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W rozpoznawanej sprawie nie było między stronami sporu co do zasady odpowiedzialności ubezpieczyciela, opartej na art. 822 k.c. oraz przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm.; dalej: ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych). Bezspornym było, że na skutek kolizji drogowej z dnia 5 września 2012 roku powód odniósł szkodę a osobą odpowiedzialną za jej spowodowanie był kierowca ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej przez stronę pozwaną. Strona pozwana nie kwestionowała również samego faktu powstania szkody niemajątkowej. Z tego tytułu wypłaciła zresztą powodowi kwotę 7.000 złotych zadośćuczynienia. Spór między stronami dotyczył natomiast wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia. Należało zatem ustalić, czy świadczenie spełnione przez stronę pozwaną było adekwatne do następstw wypadku, a także, czy stanowiło ono rzeczywistą rekompensatę za doznane przez powoda cierpienia.

Roszczenie powoda opiera się na art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c., zgodnie z którymi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania uszczerbku na zdrowiu poszkodowany może żądać tytułem naprawienia szkody wszelkich wynikłych z tego kosztów, jak i odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zgodnie z drugim z powołanych przepisów przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego zależy w zasadzie od uznania sądu. Ustawodawca nie określił przy tym jakie okoliczności należy brać pod uwagę przy ustalaniu konkretnej kwoty zadośćuczynienia. W orzecznictwie przyjmuje się, że świadczenie to ma charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie podkreśla się, że powinno być ono utrzymane w rozsądnych granicach, wyznaczonych okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy. Sąd bierze zatem pod uwagę rozmiar doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, a w tym nasilenie bólu i długotrwałość leczenia, osobiste właściwości poszkodowanego i jego dotychczasowy tryb życia, w tym wiek poszkodowanego i wykonywany przez niego zawód, a także konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym.

Przenosząc powyższe rozważania na okoliczności faktyczne niniejszej sprawy należy stwierdzić, że niewątpliwie dolegliwości fizyczne i psychiczne, jakie odczuwał powód w związku ze zdarzeniem z dnia 11 kwietnia 2011 roku,

zasługują na adekwatną do ich rozmiaru rekompensatę pieniężną. Nie było to zresztą przez stronę pozwaną kwestionowane. Nie można się jednak zgodzić z wysokością przyznanego przez nią zadośćuczynienia.

W zakresie ustaleń faktycznych dotyczących charakteru doznanego przez powoda urazu oraz uszczerbku na zdrowiu, jaki się z tym wiązał, Sąd oparł się na opinii biegłych: ortopedy M. J., neurologa J. W. (2), psychiatry T. G. i psychologa K. M.. Zgodnie z opiniami skutkiem wypadku były: uraz skrętny kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu więzadłowo-torebkowego i kręgosłupa lędźwiowego, uraz lewej ręki, uraz głowy, aksonalne uszkodzenie części czuciowej nerwu łokciowego lewego oraz nerwu skórniego bocznego uda po stronie prawej, a także ostra reakcja na stres oraz zaburzenia adaptacyjne, które w chwili badania przez biegłych prowadziły do łącznego trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 13%. Sąd podzielił te wnioski biegłych jako przekonujące i ugruntowane w materiale dowodowym sprawy.

Sąd wziął ponadto pod uwagę, że biegła neurolog nie uwzględniła uszczerbku wynikającego z przebytego urazu ręki i nogi w zakresie uszkodzenia nerwów wskazując, że wymaga to wykonania aktualnego badania (...). Powód takie badanie wykonał i wykazało ono nadal istniejące uszkodzenie zarówno nerwu łokciowego lewego (brak potencjałów czuciowych), jaki i nerwu skórniego – bocznego uda prawego (brak potencjału czuciowego).

Wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu, którego doznał powód, oczywiście nie jest jedynym miernikiem krzywdy, jakiej powód doznał. Jak już wskazywano, istnienie takiego uszczerbku stanowi tylko jedną z wielu okoliczności, które Sąd bierze pod uwagę przy ocenie rozmiaru krzywdy. W niniejszej sprawie powód niewątpliwie odczuwał ból na skutek doznanego urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego, a także urazu ręki, uda i głowy. W początkowych tygodniach po wypadku natężenie bólu było duże, powód musiał zażywać środki przeciwbólowe, był cały obolały. Później pozostały dolegliwości w postaci bólów głowy i karku, problemów ze zginaniem się, a przede wszystkim przeczulica odłokciowa w lewej ręce (palcie IV i V) oraz w prawym udzie. Powoduje to, że lewa ręka nie ma prawidłowego chwytu, przy grze na gitarze pojawia się ból palców, a przy grze na pianinie – brak czucia. Dolegliwości te potwierdzone są badaniem (...). Mając na uwadze, że od wypadku upłynęło już prawie pięć lat, należy ocenić te skutki jako trwałe. Utrudniają one w sposób znaczny życie powoda, gdyż uniemożliwiają mu wykonywanie zawodu, jakim było nauczanie muzyki. Skutki wypadku spowodowały również, że musiał zrezygnować z aktywnego sportowego trybu życia: biegania, gry w siatkówkę, jazdy na rowerze i pływania, z których to aktywności wcześniej korzystał często. Niewątpliwie stanowi to duży dyskomfort dla powoda, powodujący obniżenie nastroju i frustrację.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że kwota 35.000 złotych zrekompensuje doznaną przez powoda krzywdę. Ponieważ strona pozwana wypłaciła już powodowi kwotę 7.000 złotych zadośćuczynienia, zasądzeniu z tego tytułu podlegała kwota 28.000 złotych.

Co do zasady zakład ubezpieczeń powinien wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody (art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych). Mając to na uwadze Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem powoda – od wniesienia pozwu.

Orzeczenie o kosztach procesu oparto o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w przepisie art. 98 k.p.c., z którego wynika, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wobec faktu, iż powód wygrał proces w całości, Sąd zasądził na jego rzecz od strony pozwanej kwotę 2.417 zł tytułem poniesionych kosztów procesu, na którą składają się: kwota 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Z uwagi na to, iż powód był zwolniony od kosztów sądowych, pozostały nie uiszczona opłata od pozwu (1.400 zł) oraz wydatkowane tymczasowo przez Skarb Państwa koszty opinii biegłych (2.933,89 zł). Mając to na uwadze Sąd nakazał stronie pozwanej, jako przegrywającej proces w całości, uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 4.333,86 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa i opłaty od pozwu, której nie miał obowiązku uiścić powód.

Mając na uwadze powyższe, o kosztach postępowania Sąd orzekł, jak w punkcie II i III wyroku.